

Najnujnejša obrambna dela ob potoku Hudinja. Javnosti je znano, koliko škode da povzroča v celjski okolici potok Hudinja ob časih povodnj. Potok Hudinja, v katerega se stekajo vode z obsežnega ozemlja na južnem pobočju Pohorja, je od lanskega leta sem stalna grožnja nevarnosti za celjsko kotlino. Celjsko okrajno glavarstvo je sklicalo zadnjo sredo, dne 28. m. m., posvetovanje zastopnikov prizadetih krogov in veleindustrijskih obratov, da bi se določil obseg najnujnejših obrambnih del ter našla potrebna finančna sredstva za kritje stroškov. Tukajšnji strokovnjaki bodo izdelali tozadevne načrte in proračune. Finančna stran bo padla predvsem na prizadete činitele same. Morali bodo nekaj žrtvovati, če hočejo obvarovati svojo lastnino neizgled. Stroški bodo predvidoma presegli 1 milijon dinarjev in jih bo treba deloma kriti s posojilom. Ker se z obrambnimi deli nikakor ne sme odlašati, se bo delo pričelo še ta mesec. K regulaciji Hudinje bo prispeval gotovo tudi oblastni odbor in naši poslanci se bodo zavzeli za izposlovanje tozadevne državne podpore.

Dva požara v celjski okolici. V noči od petka na soboto, od 30. m. m. na 1. oktobra, je udarila strela v kozolec v Levcu. V nedeljo, dne 2. t. m., je začelo goreti popoldne ob 1. uri v Kasezah pr posestniku Goršek. Zgoraj je kozolec, poln krme, žita in koruze ter vse gospodarsko orodje. Vžgal se je tudi marof, ki je popolnoma zgorel. Rešiti ni bilo mogoče ničesar, ker je bilo vse poslopje mahoma v plamenu. Vseled močnega viharja so bila ogrožena še druga poslopja. Škoda je velika. Misli se splošno, da je podnetil ogenj nešči berač.

Radi poškodbe obeh nog umrl v bolnici. V petek, dne 30. m. m., se je na postaji št. Peter v Savinjski dolini pripetila težka nesreča. Pri nakladanju lesa na vagone je po nesrečnem naključju padel hlod na nogo delavca Franca Miklavžina, doma iz Dabrteše vasi. Zlomil mu je eno nogo, drugo pa izvil. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je umrl. Blag mu spomin!

Nov vozni red. Od 1. oktobra dalje je v veljavi zopet nov vozni red. Mali vozni red za vse proge v Sloveniji stane 2 Din, večji vozni red »Ekspress« pa stane 10 Din. Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5, ali Aleksandrova cesta 6.

Gospodarstvo.

Mariborska oblast dobi svoje kmetijske šole nazaj. — Kmetijski šoli v Mariboru in v št. Juriju ob južni žel. prevzame mariborska oblast. Zahteva mariborske oblastne skupščine je bila, da se zopet upostavi dvoletna vinarska in sadjarska šola, ki je delovala leta in leta, pa je bila sedaj v naši novi državi reducirana na enoletni tečaj. To zahtevo je sporočil oblastni odbor kmetijskemu ministrstvu, ki jo je vpoštevati ter odredil z dekretom dne 26. sept. t. l., št. 40.087-II, da se zopet vpostavi dvoletna vinarska in sadjarska šola. Z velikim veseljem bodo naši kmetovalci pozdravili ta uspeh oblastne skupščine v Mariboru. S tem preide v upravo oblastnega odbora tudi celotno poslasto s stavbami, ki jih je dosedaj ministrstvo uporabljalo za srednjo kmetijsko šolo. Naši dosedajni tečajniki, ki so želeli temeljitejšo izobrazbo, katero jim more nuditi vsaj dvoletna strokovna šola, bodo sedaj imeli priliko izpopolniti svoje znanje. Tako je pa zdaj tudi zaključeno večno preobračanje teh šol v drug sistem. Oblastna skupščina pa prevzame v svojo upravo tudi kmetijsko šolo v št. Juriju ob južni žel. Tudi tu je pozdraviti prevzem, ker vemo, da bo ta šola pod upravo oblastnega odbora vse drugače procvitala.

Mariborski oblastni odbor za povzdigo živinoreje. Mariborski oblastni odbor je določil postavke za kmetijstvo za nabavo plemenskih bikov 62.000 Din. Ti biki se bodo razdelili najbolj revnim občinam, ki same ne zmorejo nabave. Pač pa se bodo morale te občine zavezati, da bodo skrbale za čisto ohranitev pasme, ki je najbolj prikladna za dotični kraj. Nadalje je odločeno od odbora 10.000 Din za živinorejsko razstavo v Konjicah. Oblastnemu konjerej-

Lovski rog je zatrobil na odhod. S Hergom sva stopala tik mimo oken bajte, Lonika ni upala kukati za odhajajočimi lovci.

Kako dobro leto za tem doživljajem je nastopila zgodnja zima z visokim snegom ter pasje ostrim mrazom. Sneg je kolobaril tuleči veter noč in dan in ga znašal na v hribih smrtno nevarne zameti.

Prav pod večer takega zimskega dne je prišel po mene drvar, naj bi šel previdet Strašnikovega mlinarja. Odpravila sva se na dolgo ter nevarno pot. Ko sva se začela poglabljati od remiške župne cerkve v prvo grabo, je padel moj vodnik neprestano. Mene so držale noge, dedec se je pri vsakem drugem koraku pobiral iz snega. Postala sva in puh iz spremiljevalčevih ust mi je povedal, da se je na drotnal pred odhodom v krčmi z žganjem. Svetloval sem mu, naj koreca bolj počasi in ga vprašal, kaj manjka Strašniku in kdaj mu je postalo slabo na smrt.

»Hm«, je zagodrnjal drvar, »zjutraj, ko sem šel mimo mlina, me je prosila mlinarjeva Lona, naj stopim po vas, ker je latru hudo. Po dnevu nisem imel časa, ker sem bil na šibtu, sem pač opravil naročilo sedaj, ko imam fajramt.«

Tako torej! Strašniku je bilo treba zadnjega tolažila že kot zjutraj, ta možakar je prikreval po mene zvečer, ko je imel bolnik že najbrž davno mrzle pete za vedno.

Bil sem uverjen, da se mučim z gabanjem po snegu zastoj, a sem le šel, da bi mi kdo ne očital zanemarjanja stanovske dolžnosti.

Nočna pot v sneženem metežu, pri visokem snegu iz Remšnika v ono grabo proti Kapli je bila težka preizkušnja za tedaj še moja mlada kolena ter pljuča. Pijanost se je pri drvarju razvijala z naporom vedno bolj. Zgubil je v snegu zvonček in še svetilko sem otel komaj iz snega in svetil sam. Prav z zadnjimi močmi sva dosegla cilj. V mlinu vse temno in vrata zapahnjena. Sem že mislil, da me je potegnil pijandura, ko je ta jezno odprl vrata. Vstopila sva. Odložil sem na mizo zaduhle ter po dimu smrdeče kočure brlečo svetilko. Na mizi je bila lončena skleda, poleg te žlica in v skledi ostanki kuhane prosene kaše. Na v postelj zbitem odru pri peki med cunjami je ležal vznav in globoko odprti ust stari mlinar. Izdahnil je

skemu društvu je nakazanih 5000 Din podpore. Kot podlago teh nakazil moramo povdariti vloge in prošnje naših oblastnih poslancev, ki pazno zasledujejo, kje je treba pomoči ter poročajo o tem oblastnemu odboru.

Konzerviranje buč. Buče dajo v zanje primerni, zadosti pognojjeni zemlji najdebelejši sad izmed vseh pri nas gojenih rastlin. Tudi nam nudijo v jesenskem času svinjsko hrano, katero bi prav težko pogrešali: saj z njimi hranimo v jesenskih mesecih vse rejne svinje, pa tudi svinjam, namenjenim za pitanje, se s pridom pokladajo, posebno pred glavnim in tudi v začetku pitanja kot obilna hrana, da se z njo živalim raztegnejo prebavila, katera lahko potem ob glavnem pitanju sprejemajo in izkoristijo več tečne hrane in se živali v čim krajšem času izpitajo. Radi obilne vode, katero vsebujejo buče, pa je njihova trpežnost le prav majhna. Le v suhih in zračnih kletih, katerih je pa pri nas prav malo na razpolago, se vzdržijo do zime, da, celo do spomladi; sicer nam pa prav kmalu segnjajo. — Dajo se pa buče prav na priprosti način konzervirati ter jih v letih, ko bogato obrodijo, ohraniti za svinjsko hrano skozi celo zimo in pomlad, ko iste najbolj primanjkuje. Postopa se pa takole: V kako staro, za drugo stvar že ne več porabno kad ali čeber se nasekajo vse že malo nagnite, manj zrele in obtočene buče na kak dem' velike kocke, tako da je kad vrhoma polna. Bučno seme se lahko pri tem izbira. V kakih 14 dneh se buče v kadi sesedejo, nakar se lahko naseka drugih in tako ponavlja, dokler kad ni polna. Buče v kadi, katera je postavljena na kakemkoli mestu pod streho, razpadejo, tvorijo se maselna, mlečna in druge kisline, ki ne dajo sicer bogzna kako prijeten duh, pač pa buče varujejo pred gnitjem. To brozgo svinje spomladi bodisi kuhano ali sirovo, pomešano še z drugo krmo ali otrobni radde žro. Postopek konzerviranja je prav priprost in ga je kmetom, ki imajo več buč, kot bi jih v jeseni s pridom porabili, priporočati. — Ivan Ašič.

Kupčija s hmeljem. Kakor poročajo iz Žatca (Českoslovaška), se je zadnje dni minulega tedna povpraševanje po hmelju v tamošnjem okolišu zelo povečalo. Blago kupujejo domači in tuji interesi. Po cenitvi nemške sekcije Českoslovaške hmeljske zveze sta v žateškem okolišu iz prvih rok prodani že dve tretjini vsega pridelka. Cene so na žateškem tržišču poskočile za okrog 100 šK pri 50 kg in se gibljejo za prvovrstno izbrano blago med 2250—2350 K, za dobro srednje blago med 2150—2250 šK, srednje 2050—2150, slabo 2000—2050 šK za 50 kg (67.36 do 79.14 Din za kg). Cene polagoma rastejo. — Tudi na nürnberškem tržišču se je koncem minulega tedna povečalo povpraševanje po hmelju, zlasti po prvovrstnem blagu, katerega cene so se tudi malo okrepile. Cene za 50 kg: tržni hmelj prvovrstni 220—240, srednji 150—210, hallertuški prvovrstni 250—270, srednji 160—240, zapečateni hallertuški prvovrstni 260—280, srednji 170—250 mark (40.56 do 75.71 D za kg). — V Poljski se kupčija s hmeljem prilično ugodno razvija. V lublinskem okolišu znaša cena 46 dolarjev za 50 kg (52.20 Din za kg). Letošnji hmeljski pridelek v Poljski, ki je bil prvotno ocenjen na 55.000 starih centov, znaša po najnovejši ocenitvi le 50.000 starih centov. — Na banatskem hmeljskem tržišču se držijo cene, kakor poročajo iz Melencev, vrsto na 60 Din za 1 kg. — Ugodnejše je razpoloženje tudi v Savinjski dolini. Sicer pa je položaj neizpremenjen. Značilno je dejstvo, da so mestoma cene hmelja v Vojvodini malo višje kakor v Savinjski dolini, dasi se pridelava v Savinjski dolini najboljši hmelj v naši državi in ima Savinjska dolina tudi ugodnejše prometne zveze z inozemstvom. Novi izvensavinjski hmeljarji, neizkušeni in neizvežbani v hmeljski kupčiji, so s svojim vsiljivim ponujanjem hmelja povzročili letos ogromno škodo Savinjsčanom. Savinjsčani menda sedaj vidijo, kako slabo se jim obnese prodaja sadeža izven doline. Kakor nam poročajo, so se zadnje dni izvensavinjski hmeljarji že malo ugnali in več ne tiščijo kupcem blaga po vsaki ceni. Savinjska dolina mora v lastnem interesu gledati na to, da se hmeljarska zavest vzbudi tudi v izvensavinjskih hmeljarjih.

že gotovo zjutraj, ker je bil trd kot kozji rog. Žive duše ni bilo v bajti razun naju, ki sva se tresla od utrujenosti za mrliča!

Na takojšen povratek ni bilo niti misliti, ker bi bil obtičal v snegu. Sedla sva oba za peč, na mizi medlo brleča svetilka, na odru v kotu zevajočih ust in grozno spačenega obraza mrliči, ki je odromal iz te grabe na drugi svet brez zaželenih tolažil sv. vere . . .

Nekaj časa me je potresaval strah pri pogledu na zapuščeno bajto ter osamljenega mrtveca. Močnejša od pretresljajev groze je bila zahteva telesa na odpočitku. Drvar se je spustil prvi v smrtno, za njim sem pozabil še jaz v trdnem spanju na žalostno preminulega Strašnika.

Ob prvem svitu naju je zbudila Lonika, ki se je vrnila z vrha v mlin. Priznala je, da jo je bilo samo strah pred mrličem in radi tega ga je pustila že predpoldne koj po smrti samega.

Ker sem bil poučen o delu preteklosti rajnega, me je zanimal njen konec in tega mi je razvozljala še tedaj ljubka Lona takole:

»Mlinar je phal pred dobrim mesecem na navaden mlinjski kamen proso v kašo. Ker se ni vrtel kamen dovolj naglo, je šel pogledat prav v tik. Ko je bil čisto pri sukajočem se kamnu, se je ta razletel, ker je že bil preobrahljen, in en kos je zadel mlinarja v vrat. Od tega časa ni mogel ne prav govoriti in ne jesti. Danes zjutraj si je tako zaželel kuhane prosene kaše z ocvrki. Samo enkrat je zajel, se začel daviti ter premetavati tako dolgo po odru, da je bilo po njem. Je še bil topel, ko je šel mimo po grabi Prčkov Punkrac in sem ga prosila, da bi stopil do Vas, ker tedaj je še bil za sv. olje . . . Sedaj je sevo vse fertik . . .

Stari Herg je imel pred dobrim letom prav, ko je preprokeval Strašniku obračun na drugem svetu. Radi presene kaše je pognal ženo v naročje večnosti in ena sama žlica prosene kaše je natirala tudi njega kot maščevanje za zadavljeno Ajto.

Ko so prinesli pogrebci krsto s Strašnikom na mirodvor k Sv. Juriju na Remšnik, je primizikal tudi nadušljivi stari Herg k fari in mi pošepnil:

»Božji mlini meljejo počasi, a sigurno. Mlinar Ajto radi prosene kaše; božja roka njega z eno žlico prosene kaše!

Mariborski trg dne 1. oktobra 1927. Slaninarjev je bilo 32, kmečkih s krompirjem in drugo zelenjavo naloženih vozov je bilo 40, s sadjem naloženih pa 6. Trg je bil dobro založen, pa tudi dobro obiskan. Cene so se v splošnem malo spremenile, pač pa so se cene krompirja in zelenjavi znatno znižale. Tako se je prodajalo goveje meso po 10 do 15 Din, telečje po 12 do 20 Din, svinjsko po 15 do 30 Din, ovčje pa po 8 do 10 Din 1 kg. — Perutnine in drugih živali to pot ni bilo mnogo na trgu. Cene so bile skoro neizpremenjene od pretečenega tedna; samo Angora-žajci so se zdaj prodajali po 100 Din komad, med tem ko so se pretečni teden prodajali po 75 Din komad. — Krompir se je prodajal po 1.25 do 2 Din, solata po 0.50 do 3, kisljo zelje po 4 Din, kislja repa po 2, čebula 1.50 do 2.50, česen po 7 do 10, maslo po 40 do 44, kuhano po 45 do 48, čajno po 50 do 60 Din, med 30 do 35 Din, karfiol 1 do 5 komad, radič, solata, gobe po 1 do 4 Din kupček. Jabolka in hruške po 4 do 10, češplje 6 do 7, suhe 10 do 12, breskve 6 do 8, grozdje 8 do 14 Din kg, limone 1 Din komad. Lesena in lončena roba se je prodajala po 1 do 100 Din komad, brezove metle 2.25 do 5 Din komad, koruzna slama 25 do 30 Din za vrečo. — Seno in slama: V sredo, dne 28. m. m., je bilo 8 vozov sena, 3 slame, v soboto, dne 1. oktobra, pa 7 vozov sena in 2 voza slame na trgu. Cene so bile senu 60 do 75 Din, slami pa 45 do 50 Din za 100 kg.

Mariborska porota.

V zadnjem »Slovenskem Gospodarju« smo poročali že o dveh slučajih, ki sta se obravnavala pred mariborsko poroto in bomo tokrat naše poročilo končali:

Nepoštena roka na mariborski mestni občini.

Pred poroto se je zagovarjal Drago Biščak iz Voloske, bivši magistratni uradnik v Mariboru. Biščak je bil prej v železniški službi, odkoder pa je bil radi raznih poneverb odpuščen. Nato se je pogajal za sprejem v službo mestne občine mariborske ter bil tudi nastavljen kot inkasat za mestno tovarno davščino. Tudi tu ni dolgo ostal pošten. Je pričel poneverjati večje svote, katere je inkasiral od raznih strank. Potrdila o sprejetem denarju ni dajal na plačilnih boletih, ampak na plačilnem nalogu, katerega so stran ke obdržale, tako da mu dolgo niso prišli na sled. Poneveril je skupno 10.117 Din. Denar je deloma zapravil, 3000 Din pa je v pijanosti zgubil. Drago Biščak je bil obsojen na eno leto težke ječe. Preizkovalni zapor treh mesecev se mu všteje v kazen.

Tatinska družba.

Porotniki so imeli soditi nad celo tatinsko družbo, ki je dne 12. maja t. l. v Turnišču v Prekmurju izvršila dva vloma in sicer pri mesarju Ivanu Kardušu in pri trgovcu Emanuelu Baderju. Vlomilci so 24letni Franc Litrop, čevljarski pomočnik iz Turnišča, 38letni Stefan Bizjak, čevljarski pomočnik iz Zagreba, Ciril Stanek, delavec iz Hraštaj pri Ljutomeru in Franc Filipčič, delavec iz Starenovasi. Najnevarnejša od teh sta oba čevljarja Litrop in Bizjak. Njuno prijateljstvo izvira še iz mariborske kaznilnice, kjer sta radi tatvine odsedela daljšo kazen. Odslej sta vedno skupno izvršila raznovrtno tatvine po vseh krajih naše države. Neprestano sta bila na potu: sedaj v Zagrebu, zdaj v Osijeku in drugod, pa se jima je povsod dobro godilo. Na spomlad letos se je Litrop vrnil domov in z njim tudi Bizjak. Skupno z nič boljšim Stanekom so zasnovali, da bodo okradli v Turnišču trgovca Baderja. Pridružil se jim je še Filipčič. V noči na 12. maj so svoj načrt izvršili. Ker so bili lačni, so najprej vlomili pri mesarju Kardošu ter odnesli iz mesnice 85 kg prekajenega mesa in 6 kg klobas v vrednosti 3990 Din. Meso so skrili v pšenici zunaj vasi. Nato so vlomili v trgovino Baderja ter mu odnesli 150 kož iz boksusnja, vrednih po Baderjevi izjavi 30.000 Din. Tudi to so skrili v pšenici, drugo jutro pa so si izposodili v Turnišču voziček, odpeljali najprej kože in nato še meso proti

Za razvedrilo.

100 glav živine za 100 goldinarjev. (Rešitev te uganke v prejšnji številki se glasi: Kupiti je mogel 80 telet, 19 volov in 1 kravo. Za teleta je dal 4 goldinarje, za vola je dal 95 goldinarjev in za 1 kravo 1 goldinar, to je skupaj 100 glav živine za 100 goldinarjev.)

Uganke. Ali res pozoblje vrabec preje 100 kg ovsa kot dva konja? — Kdo odgovarja v vseh jezikih? — S čim si glavo ubijaš in te vendar ne boli?

Žal mi je. Tat je srečal tovariša, ki ga je pozdravil: »Ti, ali si res oproščen pred poroto?« — »Res sem! Veš, moj advokat me je izborno zagovarjal! Žal mi je sedaj le samo to, da sem mu pri plačevanju računov — ukradel denarnico!«

V brivnici. Brivec: »Kaj pa si tako počite obraz, saj je vendar britev iz najboljšega angleškega jekla!« — Gospod: »O, saj to rad verjamem! Saj se mi kar iskre delajo pred očmi pod tem vašim jeklom!«

Kako je uporabil kisljo vino? Star veterajner iz vojne leta 1866 zoper Italijane je pripovedoval: »Leta 1864 je bilo kisljo vino. Dve leti je ležalo doma. Kar je nastala vojna z Italijani. Tedaj so vse vino rekvirirali in hajd na vojstvo z njim. Pa ga niso pili. Tako je bilo kisljo, da so ga na Italijane streljali. In kamor so brizgnili z njim, tam je Lah bežal. Tako smo zmagali leta 1866.

Učenjak. Bogataš je povabil na obed profesorja naravoslovca in dal postaviti preden pečenko izredno starega petelina. Obenem pa ga je norčevaje vprašal: »Po čem vi ločite staro peru'nino od mlade?« — Profesor: »Po zobeh!« — Bogataš: »Saj kokoši nimajo zob!« — Profesor: »Seveda ne, a jaz jih imam!«

V gostilni je gostilničar pred gostoma hotel pokriti mizo s prtom, ki je bil zelo umazan in raztrgan. »Oprostite«, je rekel, »nisem opazil, da je prt raztrgan!« — Gost pa je rekel: »O le pustite ta prt na mizi. Pri njem so vsaj luknje snažne, pri drugem pa še teh ne bo!«

Širite Slov. Gospodarja!

Ljutomeru. Ko so pa tu skušali kože spraviti v denar, so jih prijeli orožniki, ki so našli pri njih še vse blago. Franc Litrop in Stefan Bizjak sta bila obsojena na pet let težke ječe, Ciril Stanek na tri in Franc Filipčič na dve leti.

Uboj.

Ivan Zdravec, posestniški sin iz Lopašic pri Ptuj, se je zagovarjal radi uboja posestnika Jožefa Horvata. Med obtožencem in njegovo žrtvijo je obstajalo sovraštvo, ker Horvat ni dovolil, da bi obtoženec vozil preko njegovega travnika. Ko sta se dne 27. aprila t. l. oba nasprotnika srečala, je Horvat zopet Zdravcu očital, da je peljal čez njegov travnik. To je Zdravca tako razkačilo, da je pograbil za kramp ter udaril Horvata po glavi. Horvat je bil prepehovan radi tega v bolnišnico, kjer je dne 13. maja na posledicah poškodbe umrl. Ivan Zdravec je bil obsojen na štiri leta težke ječe, poostreno s 14dnevno trdnim ležiščem in temnico na dan uboja, in na plačilo odškodnine vdovi.

Nečloveška mati.

Pri St. Janžu na Pohorju je služila Ana Ozvald. Mesca julija t. l. je porodila v koruzi nezakonskega otroka moškega spola. Po porodu je prišla dete za ročico in ga poglala z vso silo v zrak ter odšla domov, ne da bi komu zinila kaj o zločinu. Obnašanje Ozvaldove se je zdelo njeni gospodinjini sumljivo in je šla kar sama pogledat v koruzo, v kateri je bila dekla porodila. Pod fiziologom je gospodinja res našla skrivitega mrtvega novorojenčka. Javila je to orožnikom, katerim je obdolženka tudi takoj priznala, da se je hotela iznebiti otroka in radi tega šla v koruzo ter tam otroka po porodu ubila. Sodna zdravnik ta ugotovila, da je otrok po porodu živel in umrl vsled izkrvavitve v možgane. Na glavi je imel za pest veliko bulo, kost na ozadju glave pa je bila vdolbena. Jasno je torej, da je otrok dobil te poškodbe pri padcu in je radi tega tudi umrl. Porotniki so potrdili stavišče vprašanje radi hudodelstva umora in senat je obsodil Ano Ozvaldovo na tri leta težke ječe.

Surovost brez primere.

Komaj 26letni hlapec Iv. Polajžar iz Ruš je obdelal z nožem in lato gluhega sohlapca Ivana Peršona tako, da je ta v mariborski bolnici umrl na izkrvavitvi. Peršon je vabil Polajžarja, naj mu gre pomagat delat rez za živino. Ker ga je pozval parkrat na delo, je to skrajno surovega Polajžarja tako razkačilo, da se je zakadil v tovariša z nožem in ga še napol mrtvega lopnil z lato po hrbtu. Obdolženi se je najprej zagovarjal s silobranom, češ, da ga je hotel umrl Peršon napasti z vilami. Potem je Polajžar zagovoril zopet spremenil in rekel, da je Peršon nameraval iti po vile in ga je on zabodel le zato, da prepreči napad z vilami. Izkazalo pa se je, da je imel obdolženi na umrlega veliko jezo, katero si je olajšal nad njim s surovim napadom. Porotniki so soglasno potrdili, da je Ivan Polajžar kriv hudodelstva uboja Ivana Peršona in je bil obsojen na tri leta težke ječe.

Poneverba pri ptujski mestni občini.

Obtožen je bil uradne poneverbe kot uslužbenec ptujske mestne občine Mihael Menoni. Menoni je v času od 15. maja do 11. junija 1927 kot blagajnik mestne občine pridržal n prilastil v javnem uradu zaupane zneske v skupni svoti 266.333 Din in zakrivil s tem hudodelstvo uradne poneverbe. Obtoženi je poneverbo priznal in se izgovarjal z boleznijo v rodbini. V začetku si je prilastil po 1000 do 2000 Din na mesec, pozneje pa kar po 4000 do 5000 Din. Poneverbo je kril na ta način, da dohodkov ni takoj vključil, izdatke pa za cele mesece nazaj. Menonija so porotniki spoznali krivim hudodelstva uradne poneverbe in ga je sodni senat obsodil na tri leta težke ječe in povračilo poneverjenega zneska ptujski mestni občini.

Oproščen radi obdolžitve požiga.

V ponedeljek, dne 2. oktobra, je stal pred poroto 39letni rudar Rudolf Stane. Obtožnica je dolžila Staneta, da je dne 20. aprila t. l. predpoldne užgal hišo svoje umrle žene

v Črni na Koroškem. Obtoženi je tajil vsako krivdo in priznal, da je živel s svojo ženo ne baš v najboljših odnosih. Po ženin smrti pa ni mogel zažgati hiše, ker je itak imel po testamentu v hiši stanovanje do smrti. Priče so tudi potrdile, da je bil Stane z vso vnemo na delu pri gašenju. 11 porotnikov je zanikalo obtoženčovo krivdo, nakar je bil oproščen.

Umor finančnega stražnika.

V torek so se zagovarjali pred mariborsko poroto: 36letni viničar Vinko Bezjak, 25letni čevljar Franc Klemensberger, 31letni Lojze Golob in 16letni Dominik Jamernik. Obtožnica dolži zgoraj omenjene, da so dne 7. septembra 1926 pri Ceršaku umorili na zverinski način finančnega stražnika Janko Resnika. Že v poletnem porotnem zasedanju so se obtoženci zagovarjali pred poroto, takrat pa je bila razprava preložena. Vsi obtoženci, razven Jamernika, so tajili odločno vsako udeležbo pri umoru, Jamernik, ki pa napravi utis nekoliko slabomnega mladeniča, je pa točno izpovedal, da sta Klemensberger in Golob umorjenega Resnika držala, dočim ga je Bezjak z bajonetom zaklal kot živinč. Na sedanjih razpravi je Jamernik ponovno vse priznal, dočim ostali še v naprej trdovratno taje. Razprava še ni bila ob sklepu lista končana. Zaslisane še bodo nove priče, nakar se poda celokupna sodnja z obtoženci, sodniki, porotniki in pričami na mesto, kjer je bil zločin izvršen ter tu izvrši ogled. Peljali se bodo z dvema avtomobiloma do St. Ilja in od tam gredo peš na mesto zločina. Za ta izlet sodišča in porotnikov vlada po celem mestu živahno zanimanje.

Bolne žene imajo z uporabo Franz-Josefove prirodne vode lahko izpraznjevanje želodca, kar je često spojeno z dobro delujočim vplivom na obolele organe. Pisatelji klasičnih knjig za ženske bolezni pišejo, da je tudi po njihovih preizkušanjih potrjeno blago delovanje Franz-Josefove vode. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. 1938

Pisma iz domačih krajev

Hoče. Posestniku A. Kac v Rogozi je neznani žepar izmaknil iz suknje 3300 kron. Prosil je za delo. Nekega dne je rekel, da mu je slabo ter mora iti domov. A ni ga bilo več nazaj, izginil je bogvekam z omenjeno svoto denarja. Ker je vedel, kam shranjuje domači ključ od hišnih vrat, je šel v hišo ter vse prebrskal in pobral denar. Ni se še posrečilo zvitega uzmoviča zaslediti. Pripovedoval je, da je doma iz Sv. Marjete na Dravskem polju. Prej je že parkrat prenočil pri A. Kacu. — V Bohovi je dne 2. t. m. zvečer huda krava posestnika I. Grašiča močno poškodovala 72letno Cecilijo Selinšek, da je po izjavi zdravnikov v nevarnosti njeno življenje. — Nekdanjo Santinovo gostilno v Hočah je kupil g. Jožef Pfeifer starejši. Tekom dveh let je bilo to posestvo že petkrat prodano. Kljub visoki starosti 73 let je že začel podjetni g. Pfeifer tamkaj postaviti novo žago na električni pogon.

St. Janž pri Rečici. V nedeljo, dne 2. t. m., se je posrečilo lovem rečičkega revirja ustreliti tri zajce in enega srnjaka. Lovci so potem, veseli kakor je že star običaj, napravili svojo večerjo v gostilni Majerhold, kateremu je prisostvovalo še mnogo drugih gostov. Šentjanžkim lovem želimo še mnogo takšne sreče in veselja!

Sv. Anton v Slov. gor. Radi bi nas posnemali. Odkar je šolsko vodstvo prešlo na mlajše moči, se opaža med našimi naprednjaki mrzlična hitrica, s katero se trudijo nas posnemati v prosvetnem delu; morda si domišljujejo, da nas bodo v kratkem celo nadkrilili. Oder so dobili in pravijo, da je šolski, v resnici pa vandra od gostilne do gostilne, da pokaže kakšnega »Lazi-zdravnika«. Pred letom dni še ni bilo tamburanja, sedaj smo srečni; imamo muzike v izobilju. Mi smo naš nekdanji tamburaški zbor poživili, tam pa pravijo, da imajo »J. tamburaško društvo«. Naš zbor je gostoval pri Sv. Bolfenku, njihov gre gostovat k Sv. Urbanu v gostilno Ramšak. Pa ples vendar ni nikdar na našem

sporedu; kako da se vselej vrine na njihov spored? Pri nas se vršijo priprave za društveni dom, ali tam tudi na kaj takega mislite? Potrebno bi bilo za tako številno Orjuno dobiti neke prostore; potem bi šolski oder postal res šolski. Vemo dobro, čemu vse to! Kar je občinstvo do zdaj žrtvovalo za katoliško prosveto, to naj zdaj odda pri njihovi blagajni. Mi pa pravimo: Svoji k svojim, in naj bode šolska prireditelj ali gostilniška. Vi, ki ste hudi na »Slov. Gospodarja«, ker vam pri volitvah tako zelo štrne meša, vabite vaše občinstvo v vaših listih, »Slovenski Gospodar« bo pa vabil na naše. 11. september je zopet pokazal, da je 90% občinstva našega.

Kapela pri Radencih. Poročamo vam žalostno novico da je nemila smrt ugrabila zopet uglednega moža, zveste ga pristaša SLS Franca Ajleca. Bil je več let župan kapelske občine, katero službo je moral pred kratkim radi smrti ne bolezni odložiti. Kot župan je bil mož na svojem mestu, vnet za blagor občine, skrben gospodar, v svojem verskem in političnem prepričanju neomahljiv, katerega tudi pred nasprotniki ni nikoli skrival. Do zadnjega se je zanimal za politično življenje. Naša krajeva organizacija, ki je v kratkem zadnjem času utrpela dva huda udarca, je zgubila s njim dobro moč zlasti v sedanjem času neprestanih volitev, ko nam je tako treba trdnih, neomahljivih mož in kremenitih značajev. Bog mu daj tamkaj uživati blaženi, večni mir! Žalujemo ženi in ostalim sorodnikom naše globoko sožalje!

Polzela. Ob okrajni cesti, obdan od cerkve, občinske pisarne in šole, stoji na granitem podstavku ranjen lev, spomin 78 našim fantom in možem, vojnim žrtvam. Smrtno ranjen lev še brani svoj dom, od trpljenja in bolečin napete mišice še ne popuščajo in široko odprte oči zro proti vzhodu, proti solncu. Živa podoba naših vojakov, kateri so padali in umirali, a v zadnjem prividu že zrl vzhajajočo zarjo zlate svobode. Odkritje in blagosloavljanje spomenika, katero se je vršilo dne 25. m. m., je izzvenelo v harmonično manifestacijo v spomin našim padlim. Pod vtisom gospodstva smrti so bila ta dan pozabljena vsa kulturna in politična nasprotstva in vsa društva so se udeležila proslave korporativno v svojih krogih. Slavnostni govor je imel g. bivši vojni kurat Bonač, pri katerem je ostalo le malokatero oko suho. Spomenik pa so razne korporacije in svoji padlih dobesedno zasuli s cvetjem in vencem. — Popoldne se je vršila predstava narodne igre »Naša kri«. Številna množica, katere se je zbrala brez posebnih vabil in brez reklame, je v igri napeto zasledovala trpljenje slovenskega naroda za časa francoskih vojn. Vreme, katero je zjutraj obetalo dež, je vzdržalo celi dan, samo veter je nekoliko motil svečanost. — Kakor se cvetlice v jeseni pokrijejo z uvelim cvetjem in usahlim listjem, da v spomlad iz korenin požene lepše in bujnejše življenje, tako naj bo spomenik vzpodbuda naši mladini in iz teh spominov naj črpa ljubezen za narodno in kulturno delo, naj črpa poguma za brambo rodne grude in z vero v lastno moč naj gre nasproti vzhajajočemu solncu! Iz žrtv smrti naj vzklije novo življenje! Življenje svobode na grudi svobodni!

Saljiva pošta

Mnogi so v zadregi za razglednice pri saljivi pošti, ki je stalna točka raznih veselje, ker ne vedo, da se dobi 100 listov saljive pošte za 10 D v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Ravno tam se dobi tudi vse druge potrebščine za okrasitev in razsvetlitev veseličnih prostorov. Papir za vse izdelke papirne konfekcije kupujte le v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zanimivosti.

Najstarejši parlament na svetu. Na otoku Islandija popolnoma na severu bodo slavili leta 1930 tisočletnico, odkar imajo Islandci svojo lastno narodno skupščino ali svoj parlament. Leta 930 so se zbrali vsi odlični islandski kmetje in trgovci na zborovanje, kjer so imeli razpravljati, ali naj ostanejo še nadalje pogani, ali pa si izvolijo krščanstvo za svojo vero. Zmagalo je z velikansko večino krščanstvo in Islandci so se svečano odrekli poganskim bogovom. V spomin na ta pomembni dogodek, kojega pozorišče je bila Thingjalska ravan, so Islandci sklenili, da bodo tam sezidali spominsko cerkev. Istočasno so tudi položili temeljni kamen svoji narodni skupščini.

Dete z dvema glavama. V vasi Potočari je neka Milena Simič porodila dete, ki je imelo dve glavi, štiri roke, a samo dve nogi. Porod je bil zelo težak in dete je živelo le samo 18 ur. Bolnica v Srebrnici je prevzela mrtvo truplo in ga bode najbrže poslala v Beograd v znanstvene svrhe.

Posebnost na novih ladjah. Najnovejše na velikih pomorskih parnikih je, da je tudi tam najti najlepše in najmodernejšo obdelane vrtove. Imajo izurjene vrtnarje, ki skrbijo, da so vsak dan sveže cvetlice na razpolago, katere potem krasijo mize bogatih prekoceanskih potnikov. A vendar pa, kakor marsikaj, tudi ta ideja ni nova. Neka jadrnica, katere »posadka« obstoja iz samih žensk ter plove med Anglijo in Irsko, ima na krovu pravcato farmo. Toda tu ni dobiti samo rož, pač pa je v prvi vrsti preskrbljeno za zelenjavo, katero rabijo ženske mornarice na potovanjih. Poleg tega imajo tudi številno perutnino na krovu, tako da so dobro preskrbljene z jajci in piščanci. Tudi jadrnica »William Cross« je bila opremljena z zelenjavnim vrtom. Na tem vozilu pa je bila tudi ta posebnost, da je bil najmlajši mornar na nji star 68 let. Kapitan je bil 70, a dva druga mornarja celo po 72 let. Ta jadrnica pa se je l. 1900 pri Hartlepoolu potopila.

Živi mrtvec. Iz Varšave poročajo: V židovsko sirotišnico v Luck na Poljskem je bil oddan v oskrbo 70letni starček Sokolovski. Po preteku par dni je starček dozdevno umrl. Truplo živega mrtveca so prenesli v mrtvašnico, kjer so ga po židovskem običaju umivali. Med umivanjem se je

starec prebudil, skočil z mize in zbežal iz mrtvašnice. Zaposleni zidje so se od strahu razkropili na vse strani. 70letni starček je že skoraj popolnoma okrevale.

Nečloveški oče. Varšavska policija je aretirala pred dnevi tovarnarja Hassel-a in njegovega sina, ki sta na nečloveški način mučila 30letnega sina. Pred sedmimi leti je namreč zblaznel. Ker stari skupuh ni hotel imeti radi njegovega stroškov, ga je o kratkem premišljevanju zaprl v malo podstrešno sobo. Vso dolgo dobo so dajali blaznežu samo po enkrat na dan nekoliko krompirja in vode. Ko je policija izvršila pri tovarnarju hišno preiskavo, se jim je nudila žalostna slika: v mali podstrešni sobi v zaboji je ležal popolnoma zarašen in izstradan bolnik, ki je izgubil tekom sedemletnega mučeništva zmožnost govora. Oddali so ga v bolnico, kjer ga umetno hranijo.

Stoletni starci v Bosni. V vasi Fojnica blizu Sarajeva je umrla Mara Tuka, ki je dočakala celih 100 let. Starčka je rojena leta 1827 in je dokončala 100. leto. Napravili so jej lep pogreb. Celotno življenje je bila uboga ter je živelarila večkrat v največji bedi. Časopisje poroča istočasno iz Mostarja, da živi v vasi Mamičima kmetič, ki je star 103 leta. Starček je popolnoma zdrav in večkrat na leto gre iz vasi v Mostar ter nazaj peš in to znaša 36 km. Še sedaj se ukvarja prdno z delom in okoplje z lahkoto na dan 100 tobačnih rastlin. Pri zadnjih volitvah se je udeleževal prav marljivo politične agitacije. Na vprašanje, ali je bil večkrat v življenju bolan, je odgovoril, da veliko večkrat lačen nego pa bolan. Srečen človek!

Čudodelni ostroviški židovski duhovnik (rabinec) — zbolel. Te dni so pripeljali v varšavsko bolnico čudodelnega židovskega rabinca v Ostrovi. Vzrok bolezni je najbrže ta: Rabinec je živel skoraj 40 let od čaja, kruha in soli. Zatrjuje se, da je zavžil samo ob sobotah nekoliko več hrane. Pri bolniški postelji rabinca je nebroj svetovalec, ki celo zdravnikom prepovedujejo dotakniti se bolnika. Na tisoče židov je obiskalo čudodelnega rabinca-bolnika.

Velika nesreča na Donavi. Rumunska vojska je imela zadnje dni v okolici mesta Braila velike manevre, katerih se je udeleževala pred vsem dobroučna divizija. Ko je korakalo vojaštvo preko pontonskega mostu, ki je bil zgrajen preko Donave, se je most nenadoma prelomil na dva dela in vsi vojaki, ki so bili baš tedaj na mostu, so popadali v

Donavo in zelo veliko jih je izginilo v valovih za vedno. Poročajo tudi, da je zakrivila to veliko nesrečo silna burja, ki se je dvignila na mogočno reko Donavo in jo vzvalovila.

Morska bolezen ju je prisilila, da sta se vrnila v ječo. Te dni sta pobegnila iz prisilne delavnice v Belle-Isle pri Lorent-u v Franciji dva kaznenca. Ukradal sta dve kolesi, se odpeljala na obalo, sedla v jadrnico ter se odpeljala. Oblast je poslala za njima parnik, ki pa ju je srečal vračajoča se proti obali. Dala sta se mirno aretirati. Izjavila sta, da bi se bila prostovoljno vrnila, ker ju je napadla morska bolezen.

Z vozičkom krog sveta. Te dni se je vrnil nazaj v Paris Jean Pardanus, ki je potoval okoli sveta. Pardanus je rodem iz Pariza in je dokončal potovanje krog sveta z vozičkom, ki je tehtal 150 kg in v katerem je vozil svojega sinka. Pardanus se je podal na potovanje 25. oktobra 1923, je prehodil vse dela sveta peš, le njegov sinko se je vozil na čuden način. Prehodil je v celem 25 tisoč kilometrov in doživel med potjo bogzna kaj vse veselega in težavnega.

Še iz pokopališč bodo odstranili križe! Vsem dobrim in krščanskim Slovincem je dobro znano, kako so ruski boljševiki že davno odstranili križ iz šol in vseh državnih poslopij. Umetniki in stavbeniki v Leningradu (Petrogradu) so dobili od državnih oblasti nalog, da naj predložijo osnutke za novo znamenje na grobih, ker tudi s teh mora izginiti križ.

Čuden samomor v Beogradu. V Košutniku, v državnem parku v Beogradu so našli obešenega 28 letnega učitelja Dušana Jovanovića. Na prsni je imel pripet listič, na katerem je pojasnil nesrečni mladenič vzrok samomora. V smrt ga je gnala nesrečna ljubezen. Da pa se zavaruje pred morebitnimi rešitelji, je zapisal na listič: »Če me bo hotel kdo vznemirjati in prepričevati samomor, ga bom obdelal z motiko.« Res čuden samomorilec.

Zaloigra na krovu parnika. Te dni se je odigrala na krovu francoskega parnika »Beausoleil«, ko je bil na potu v Afriko, krvava zaloigra. Drugi oficir je ustrelil v hipni blaznosti poveljnika, prvega oficirja in radiotelegrafista, nakar je skočil v morje in utonil. Ker je ostal parnik na ta način brez oficirjev, je moral vožnjo prekiniti ter pristati v prvi luki.